

WESTMEERBEEK, STATIONSSTRAAT-NETESTRAAT

Nota landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek: Programma van maatregelen.

RAPPORT NR. 1515

Titel

Nota landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek Westmeerbeek,
Stationsstraat-Netestraat: Programma van maatregelen

Auteur(s)

Bart Van Eyck & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053 - Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2023-240

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2024A444 (LBO)

2024A446 (PS)

Plaats en datum

Beerse, 1/03/2024

INHOUD

Inhoud.....	2
1 Administratieve gegevens	3
2 Gemotiveerd advies	4
2.1 Aanleiding vooronderzoek.....	4
2.2 Resultaten vervolgonderzoeken	4
2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek.....	4
2.2.2 Proefsleuvenonderzoek	4
2.3 Impactbepaling van de geplande werken	5
2.4 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen	5
3 bibliografie	6

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode J. Verrijckt		2021-650
Projectcode Onroerend Erfgoed		2024A444 (LBO) 2024A446 (PS)
Locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Hulshout
	Straat	Westmeerbeek
Kadastrale gegevens	Gemeente	Stationstraat-Netestraat
	Afdeling	Hulshout
	Sectie	2
	Percelen	B
Coördinaten	Noordoost	165d,166e en 171d
	Noordwest	X: 182.665 Y: 194.630
	Zuidoost	X: 182.591 Y: 194.619
	Zuidwest	X: 182.681 Y: 194.578
Oppervlakte plangebied		X: 182.636 Y: 194.559
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 3.270 m ²
Erkend Archeoloog		Ca. 3.270 m ²
		2015/00053 – Jeroen Verrijckt

2 GEMOTIVEERD ADVIES

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota VERMEERSCH, J. & VERRIJCKT J. 2021: *Archeologienota – Westmeerbeek Stationstraat – Netestraat*. met ID 21273 en projectcode 2021K185. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de geplande bouw van twee meergezinswoningen met ondergrondse parkeergarage. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.2 Resultaten vervolgonderzoeken

2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek

Het landschappelijk booronderzoek werd op maandag 5 februari 2024 uitgevoerd. Tijdens dit landschappelijk booronderzoek konden alle boringen zoals voorzien worden uitgevoerd.

Op basis van de resultaten uit het bureauonderzoek kon een eerder matig archeologisch potentieel worden toegeschreven voor het aantreffen van in situ bewaarde artefactsites uit de steentijd. Voor het aantreffen van sporensites vanaf het Neolithicum tot en de Nieuwe Tijd kent het plangebied een eerder hoog archeologisch potentieel.

De landschappelijke boringen hebben uitgewezen dat binnen het gehele plangebied geen podzolbodem (meer) aanwezig is. Hiermee kan de vooropgestelde verwachting voor het aantreffen van in situ bewaarde steentijd sites dan ook herleid worden naar een eerder lage archeologische verwachting. De vooropgestelde archeologische verwachting m.b.t. sporensites blijft ongewijzigd. Het archeologisch niveau situeert zich tussen de 20 à 80 cm beneden het huidige maaiveld. Binnen het zuidelijke deel van het plangebied dagzoomt de geel tot beige C-horizont aan het oppervlak.

2.2.2 Proefsleuvenonderzoek

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op 2 februari 2024. Door de felle regenval kon het proefsleuvenonderzoek op die dag niet geheel worden uitgevoerd. Met die reden werden de overige proefsleuven uitgevoerd op woensdag 28 februari 2024.

Binnen het gele terrein werden vier profielen opgeschoond. Daarbij kon over het gehele terrein een AC-bodemprofiel worden aangesneden. Het oorspronkelijke reliëf richting het zuidelijke (hoger gelegen deel binnen het plangebied) is sterk uitgesproken. Dit niveau werd binnen het zuidelijke deel in de recentere periodes afgetopt door de voormalige bebouwing binnen de contouren van het plangebied. In die zin kon binnen het zuidelijke deel van het plangebied dan ook geen (restant) van een bouwvoor worden aangesneden. Het archeologisch niveau situeert zich tussen de 0 à 80 cm beneden het maaiveld.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden vier spoornummers uitgedeeld. Na het couperen bleek één van deze sporen eerder natuurlijk van aard te zijn. Verder werd binnen werkput 3 een greppel en een kuil aangetroffen. Beide sporen worden gekenmerkt door hun donker bruine tot zwarte humusrijke vulling die gelijkend is aan de bovenliggende bouwvoor. In die zin kan geconcludeerd worden dat

deze sporen eerder te dateren zijn in de Nieuwe- of Nieuwste Tijd. In de vulling van beide sporen werden geen vondsten aangetroffen. Tot slot werd binnen het zuidelijke deel van het plangebied eveneens een kuil aangesneden. De vulling van deze kuil werd gekenmerkt door een eerder grijze tot bruine vulling. Er werden geen vondsten aangetroffen in de vulling van dit spoor. Op basis van de vulling kan ook dit spoor eerder in de Nieuwe-/ Nieuwste Tijd worden gedateerd.

Op basis van bovenstaande gegevens kan besloten worden dat verder archeologisch onderzoek geen degelijke kenniswinst zou opleveren. In die zin kan dan ook besloten worden om het terrein vrij te geven van verder archeologisch onderzoek.

2.3 Impactbepaling van de geplande werken

De opdrachtgever plant op het terrein twee meergezinswoningen met ondergrondse garage aan te leggen. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven. Het plangebied heeft een oppervlakte van 3.270 m². De huidige gebouwen zullen afgebroken worden evenals de verharding.

In het zuiden en noorden wordt telkens een meergezinswoning gebouwd (gebouw A en B). Aan de noordelijke grens zal de inrit tot de ondergrondse garage te situeren zijn (uitgang op de Netestraat). Bovengronds zal er een fietsenstalling zijn, autostaanplaatsen (aan de oostelijke rand) en overige verharding en groenzone.

De ondergrondse garage zal op een maximale diepte van 3,9 m -mv aangelegd worden. Overige werken zullen vermoedelijk een minimale impact hebben tussen 40 en 50 cm, in het geval van verharding.

2.4 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Tijdens het proefsleuvenonderzoek te Westmeerbeek, Stationstraat – Netestraat werden vier spoornummers uitgedeeld. Na het couperen bleek één spoor eerder natuurlijk van aard te zijn. Op basis van de vulling konden de overige drie sporen eerder gedateerd worden in de Nieuwe-, Nieuwste Tijd. Het betreffen één greppel en losstaande twee kuilen. Verder werden verspreid over het terrein verscheidene bodemverstoringen aangesneden. Deze recente verstoringen kunnen allen gerelateerd worden aan recente afvalkuilen of de (recent gesloopte) bebouwing.

Op basis van deze gegevens kan besloten worden dat verder archeologisch onderzoek geen degelijke kenniswinst zou opleveren. In die zin kan dan ook besloten worden om het terrein vrij te geven van verder archeologisch onderzoek. Een programma van maatregelen werd hierdoor niet opgemaakt.

Er wordt een advies gegeven om de terreinen vrij te geven.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

3 BIBLIOGRAFIE

BORSBOOM, A. & VERHAGEN, P. 2012. *KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek Deel: Proefsleuvenonderzoek (IVO-P)*. SIKB

HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., & ERWYNCK, A. 2016. Archeologische vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed 48.

TOL, A. J., VERHAGEN, P. & VERBRUGGEN, M. 2012. *Leidraad inventariserend veldonderzoek. Deel: karterend booronderzoek*, KNA-leidraden, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Gouda.

VAN GILS, M. & MEYLEMANS, E. 2019. *Prospecteren naar steentijd artefactensites – versie 1*, agentschap Onroerend Erfgoed.

Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), 2019.